МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ

ПОЛОЖЕННЯ ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_________________ /О.І.Бондар/

(протокол № 3-19 08.04.2019 р.)

Київ 2019

Положення про робочу програму навчальної дисципліни

Введено в дію рішенням Вченої ради
ДЗ «Державна екологічна академія
післядипломної освіти та управління»
від «08» квітня 2019 р. Протокол №3-19

1. Загальні положення

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни (РПНД) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», державних стандартів вищої освіти, «Положення про організацію освітнього процесу у Державній екологічній академії післядипломної освіти та управління» (Далі-Академія).

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД) є нормативним документом, що розробляється для кожної навчальної дисципліни (освітнього компонента) на основі освітньої програми. Для заочної форм навчання розробляється єдина РПНД із зазначенням у ній видів навчальних занять: лекцій, лабораторних, практичних, семінарських та індивідуальної робіт, форм поточного та підсумкового контролю.

1.3. Робоча програма навчальної дисципліни за своїм змістом є документом, що визначає загальні та фахові компетентності, якими має оволодіти здобувач вищої освіти, відповідно до кваліфікації майбутнього фахівця.

1.4. На основі робочої програми навчальної дисципліни розробляються посібники для самостійного вивчення дисципліни, інші матеріали методичного характеру, що забезпечують успішне оволодіння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу.

2. Структура та зміст робочої програми навчальної дисципліни

2.1. Структура робочої програми навчальної дисципліни наведена у додатку та містить титульну сторінку та такі розділи:

1. Опис навчальної дисципліни.
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.
3. Організація курсу.
4. Рейтингові оцінки.

5. Програма навчальної дисципліни.
6. Структура навчальної дисципліни.
7. Теми семінарських занять.
8. Теми практичних занять.
9. Теми лабораторних занять.
10. Самостійна робота.
11. Індивідуальне науково-дослідне завдання.
12. Методи навчання.
13. Методи контролю.
14. Питання для підготовки до підсумкового контролю.
15. Розподіл балів, які отримують студенти.
16. Шкала оцінювання.
17. Список рекомендованої літератури.
18. Інформаційні ресурси.

2.2. Зміст розділів робочої програми навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни. Опис навчальної дисципліни повинен включати: кількість кредитів ЄКТС; кількість модулів разом із самостійною та індивідуальною роботою; кількість змістових модулів відповідно до освітньої програми; загальну кількість годин, передбачених навчальним планом для вивчення дисципліни; шифр та назву спеціальності, рівень вищої освіти, характеристику навчальної дисципліни, форму контролю.

Мета та завдання навчальної дисципліни. Мету та завдання вивчення навчальної дисципліни зазначають у контексті спеціальності з урахуванням вимог стандарту вищої освіти (освітньої програми), а також вказують, які компетентності повинен набути здобувач вищої освіти в результаті вивчення навчальної дисципліни. Далі наводять Програму навчальної дисципліни та перелік змістових модулів з описом кожної теми.

Структура навчальної дисципліни. Структура навчальної дисципліни подається у вигляді таблиці (див. Додаток А) та враховує усі види аудиторних та позааудиторних навчальних робіт здобувача вищої освіти як денної, так і заочної форм навчання. Загальна кількість годин має відповідати навчальному плану.

Теми та зміст семінарських занять. Семінарське заняття – це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення здобувачами вищої освіти питань з тем попередньо визначених робочою програмою навчальної дисципліни. Семінарські заняття потрібно

планувати у формі: бесіди, обговорення та рецензування есе, рефератів, доповідей, дискусій, прес-конференцій, круглих столів тощо. Тема кожного семінару повинна мати назву та кількість годин, відведених на її засвоєння. У робочій програмі навчальної дисципліни теми семінарських занять відображаються у вигляді таблиці (див. Додаток А).

Теми та зміст практичних занять. Практичне заняття – це вид аудиторного навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує уміння і навички їх практичного застосування шляхом виконання практичних завдань, вправ, кейсів. Тема кожного практичного заняття повинна мати назву та кількість годин, відведених на його проведення.

Теми та зміст лабораторних робіт. Лабораторна робота – це вид навчального заняття, на якому здобувачі вищої освіти під керівництвом викладача особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальної дисципліни, набуття практичних навичок з лабораторним устаткуванням, обладнанням, комп'ютерною технікою, тощо. Кожна лабораторна робота повинна мати назву та кількість годин, відведених на її проведення, складання звіту і його захисту. Завдання для самостійної роботи Самостійна робота здобувача вищої освіти – це основний засіб оволодіння навчальним матеріалом під керівництвом викладача у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для цього, визначається навчальним планом і залежить від загального обсягу годин, відведених для вивчення конкретної навчальної дисципліни.

Самостійна робота має охоплювати всю навчальну програму із зазначенням кількості годин, відведених на виконання кожної теми. Індивідуальне науково-дослідне завдання Індивідуальне науково-дослідне завдання – форма організації навчання, що має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які здобувачі вищої освіти отримують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) – це завершена теоретична або практична робота в межах програми навчальної дисципліни, яку здобувачі вищої освіти виконують на основі знань, умінь і навичок, отриманих в процесі лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому. У

робочій програмі зазначається назва ІНДЗ, його обсяг, структура, коротка характеристика змісту і вимог до виконання та оцінювання

Методи навчання. Вказати методи навчання, які будуть використані у процесі проведення лекційних, практичних, семінарських та інших видів навчальних занять.

Методи оцінювання. Вказати методи за формами контролю (поточного та підсумкового). Засоби діагностики результатів навчання. Вказуються засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання. Критерії оцінювання результатів навчання. Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Система ЄКТС передбачає 100-бальну шкалу оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. У робочій програмі навчальної дисципліни передбачають розподіл балів між модулями, змістовими модулями та підсумковим контролем знань. Виконання та захист курсового проекту (роботи) оцінюють також за 100-бальною шкалою.

Методичне забезпечення. Розділ містить перелік конспектів лекцій, методичних вказівок до лабораторних робіт та практичних (семінарських) занять для забезпечення вивчення навчальної дисципліни у тому числі і тих, що розміщені у відкритому доступі. Питання для підготовки до підсумкового контролю. Розділ містить запитання для проведення модульного та підсумкового контролю.

Рекомендована література. У розділі необхідно вказати базові, допоміжні літературні джерела. До переліку основної літератури включають нормативні документи, вітчизняні і зарубіжні підручники та навчальні посібники. У перелік допоміжної літератури, який призначений для більш поглибленого вивчення окремих розділів або тем, включаються різні довідкові, періодичні видання, монографії тощо Перелік літератури має бути укладений відповідно до вимог чинних бібліографічних стандартів.

Інформаційні ресурси. Розділ має містити посилання на документи в інформаційних системах, які можуть бути корисними при вивченні навчальної дисципліни. Тут наводять електронні адреси сайтів та інтернет-джерела з нормативною базою, які доступні здобувачам вищої освіти.

3. Порядок оформлення та затвердження навчальної програми

3.1. Робоча програма навчальної дисципліни обговорюється та затверджується на засіданні кафедри, погоджується Директором навчально-наукового інституту та схвалюється на засіданнях вченої ради Академії.

3.2. Робоча програма навчальної дисципліни роздруковується на білих аркушах формату А4 з однієї сторони, зберігається на кафедрі визначений термін та передається в архів Академії.

3.3. Робоча програма навчальної дисципліни діє 5 (п’ять) років та підлягає обов'язковому перегляду і перезатвердженню щорічно з урахуванням змін освітньої програми, опитування зовнішніх стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти.

3.4. Зміни і доповнення до РПНД вносяться щорічно до початку нового навчального року, як додаток, у разі: змін у стандартах вищої освіти; змін або уточнення системи контролю та оцінювання знань, планів лабораторних чи практичних занять, тематики ІНДЗ; змін у робочих навчальних планах. Додаток до робочої програми оформлюють з дотриманням вимог до того розділу, до якого вносять зміни (доповнення).

Додаток А. Структура робочої програми навчальної дисципліни

ДЗ «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління»
(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра ____________________________________

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

____
(шифр і назва навчальної дисципліни)

____

(назва модуля навчальної дисципліни – за потреби)

спеціальність

____

(шифр і назва спеціальності)

Освітня
програма____
(назва спеціалізації) інститут,
факультет,____
(назва інституту, факультету,)

20____ – 20___ навчальний рік

Робоча програма ____для здобувачів вищої освіти (назва навчальної дисципліни) за спеціальністю / освітньою програмою ____.

Розробники:____
____
____
____
____

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
____
____

Протокол від “____”_________________20__ року № ___

Завідувач кафедри __________ ________________________

(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено директором ННІ екологічної безпеки та управління

Директор ННІ екологічної безпеки та управління

__________________ ____________________________________

(підпис) (прізвище та ініціали)

«____» ___________ 20 р.

Робочу програму схвалено Вченою радою Академії
____

Протокол від “____”_________________20__ року № ___

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів –</td><td>Галузь знань ___________науки</td><td colspan="2">Нормативна/за вибором навчального закладу/ за вибором студентів, заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Модулів –</td><td rowspan="5">Спеціальність:</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів –</td><td>-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання ____________ (назва)</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин –</td><td>-й</td><td>-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних –
самостійної роботи студента –</td><td rowspan="11">Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр</td><td></td><td>---- год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td></td><td>---- год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>год</td><td>год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td></td><td>----год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:</td></tr>
<tr><td colspan="2">год</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:</td></tr>
<tr><td colspan="2">Іспит</td></tr>
</table>

Структура навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="4">Назви змістових модулів і тем</td><td colspan="12">Кількість годин</td></tr>
<tr><td colspan="6">Заочна форма</td><td colspan="6">Денна форма</td></tr>
<tr><td rowspan="2">загалом</td><td colspan="5">з них</td><td rowspan="2">загалом</td><td colspan="5">З них</td></tr>
<tr><td>л</td><td>Сем.</td><td>лаб.</td><td>інд.</td><td>с. р.</td><td>л</td><td>Сем.</td><td>лаб.</td><td>інд.</td><td>с. р.</td></tr>
<tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td></tr>
</table>

Модуль 1. ……												
Змістовий модуль 1. ……												
Тема 1…..												
Тема 2. ….												
Тема 3. ….												
Тема 4. ……												
Разом за змістовим модулем 1												
Змістовий модуль 2. …..												
Тема 1 …..												
Тема2. …..												
Тема 3. ….												
Разом за змістовим модулем 2												
ІНДЗ	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом годин												

Теми семінарських занять

Пор. №	Тема	Кількість годин
1		
2		

Самостійна робота

Пор. №	Тема	Кількість годин
1		
2		

3		
4		
5		
	Разом	

Методи навчання

Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний; репродуктивний метод (репродукція – відтворення); метод проблемного викладу; частково-пошуковий, або евристичний; дослідницький метод; дискусійні методи; імітаційні та не імітаційні методи; неігрові методи; метод моделювання.

Словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (лабораторні та практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання завдань); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

Методи контролю

Мета поточного контролю – оцінити ступінь засвоєння теоретичного і практичного матеріалу та рівень знань студентів з відповідних розділів дисципліни.

Рівень поточних знань оцінюється в балах по кожному із передбачених видів практичних завдань окремо:

- володіння теоретичним матеріалом;
- доповіді за тематикою творчих робіт.

Згідно до методики рейтингової оцінки поточний рейтинг студента розраховується як сума балів за всіма видами практичних завдань (плюс показники відвідування лекційних та практичних занять) нарощується протягом семестру.

Студенти, поточні знання яких оцінені на "незадовільно" (0-29 балів), вважаються не атестованими і до заліку з дисципліни не допускаються. Студенти, які за роботу в семестрі та на заліку набрали 30-59 балів мають право на перескладання.

Підсумковий контроль знань здійснюється наприкінці семестру шляхом складання заліку.

Іспит (залік) проводиться в змішаній формі, по завданнях, які складені на основі програми курсу та мають однаковий рівень складності. Перед заліком проводиться консультація протягом 2 годин. На підготовку питань під час іспиту відводиться 45 хвилин.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для іспиту

Поточне тестування та самостійна робота							Іспит	Сума
Модуль 1			Модуль 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	30	100
10	10	10	10	10	10	10		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
91-100 (A)	відмінно	зараховано
81-90 (B)	добре	
71-80 (C)		
66-70 (D)	задовільно	
60-65 (E)	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
30-59 (F)	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
0-29 (F)	Неприйнятно; потрібна значна додаткова робота	

Перелік рекомендованої літератури

Інформаційні ресурси

Робоча програма

____

(назва навчальної дисципліни)

перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на

20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри

____